Beinvloedbaarheid van de begroting Utrecht

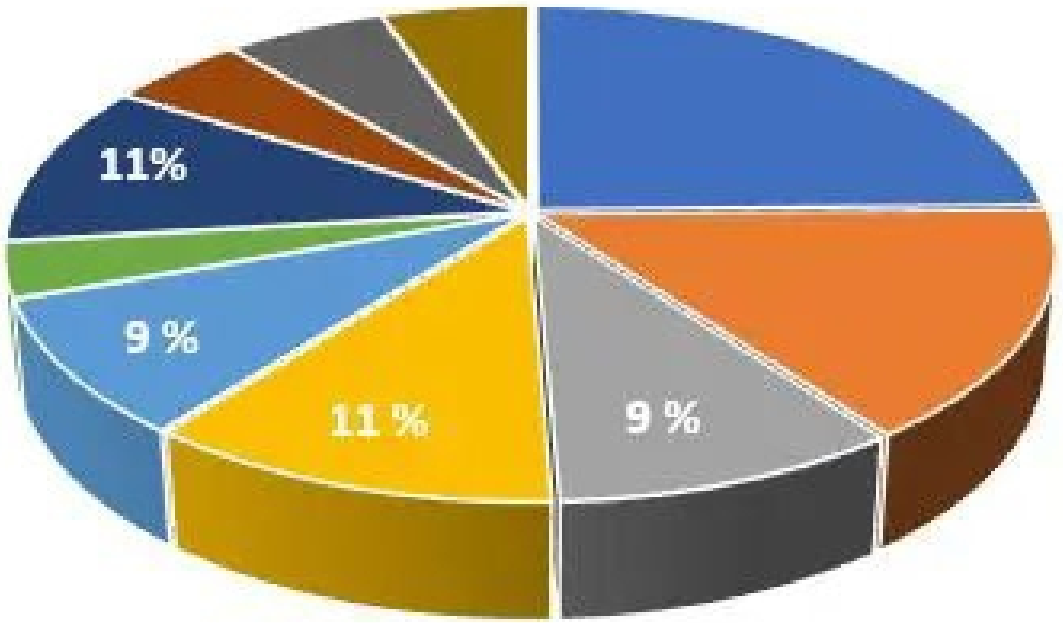
Adviescommissie Controle en Financien

5 November 2026

Gemeente Utrecht

Inhoud

- Context & Doel
- Waarom geen beïnvloedbaarheid in de begroting 2027?
- Gewenste situatie
- Waar heeft de raad behoefde aan?
- Voorstel beïnvloedbaarheid
- Vervolg

Gemeente Utrecht

Context & Doel

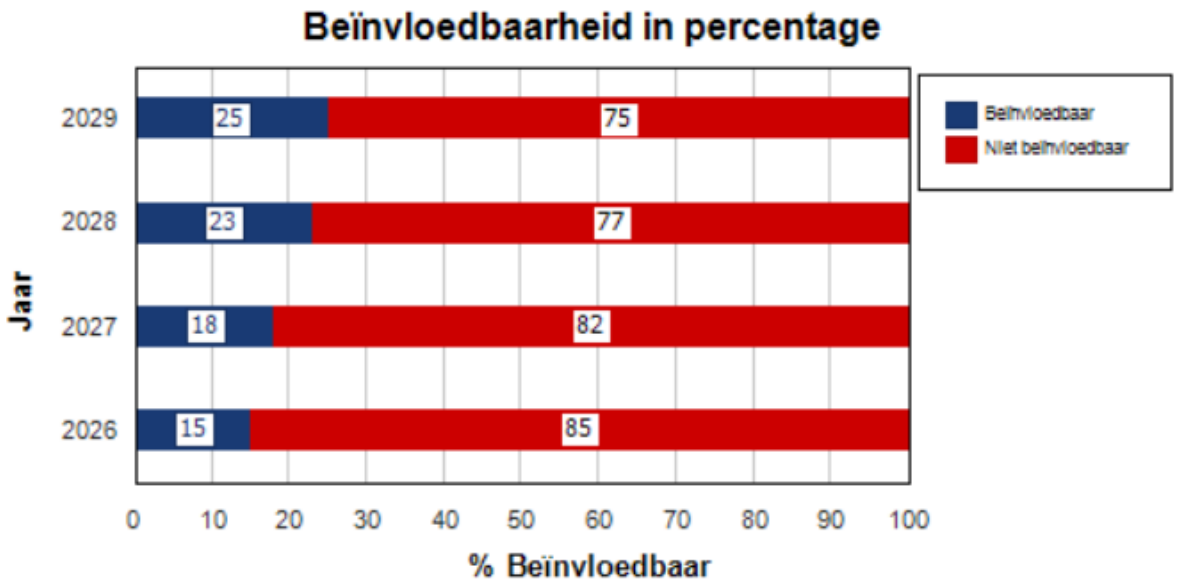
- **Historie:** In 2023 is aan Berenschot de opdracht verstrekt voor de ontwikkeling en beheer van het Dashboard Beïnvloedbaarheid ten behoeve van de begrotingen 2024 tot en met 2027.
- **Doel:** meerjarig inzichtelijk maken wat de inzet is op wettelijke taken, eigen beleid en overige uitgaven. Het gaat om de beïnvloedbaarheid van de begroting en hoe dit zich ontwikkelt over de tijd
- **Implementatie- en beheerkosten:** implementatie (€125.000) + jaarlijks onderhoud dashboard (€ 21.000)

- ***Doel vandaag:*** *toelichten, input ophalen en vooruitkijken*

Voorbeeld: beïnvloedbaarheid begroting 2026

Beïnvloedbaarheid

De grafiek hieronder laat zien welk percentage van de lasten van deze doelstelling beïnvloedbaar is.

De beïnvloedbaarheid voor 2026 is 15%, 2027 18%, 2028 23% en voor 2029 25%

De beïnvloedbare ruimte binnen deze doelstelling betreft de structurele middelen voor het Initiatievenfonds en de bij het coalitieakkoord beschikbaar gestelde (incidentele) middelen voor Samen stad maken, de Wijk- en buurtaanpak inclusief de buurtagenda's, en programma Samen voor Overvecht. Het Initiatievenfonds is voor lokale (wijk-)initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie. Het gaat om initiatieven in het sociale domein en in het ruimtelijke domein.
Bij de UBA-maatregelen (zie voorjaarsnota 2024) en de hervormingsbezuinigingen (zie voorjaarsnota 2025) is op al deze onderdelen per 2026 het budget verlaagd.

Waarom geen beïnvloedbaarheid in de begroting 2027?

Aanleiding

- De huidige werkwijze met Berenschot en het ondersteunende dashboard bood onvoldoende zekerheid over de betrouwbaarheid van de uitkomsten van beïnvloedbaarheid

Oorzaken

- Kennisverlies bij Berenschot door vertrek van een sleutelmedewerker
- Beperkte grip op het proces, de voortgang en de aangeleverde informatie
- Onvoldoende mogelijkheden om de kwaliteit, volledigheid en herleidbaarheid van gegevens te borgen
- Verschillen in uitgangspunten (heroverwegingen), berekeningen en rapportages konden niet tijdig worden verklaard en getoetst
- Afstemming, controle en correcties kenden een te lange doorlooptijd

Beinvloedbaarheid: gewenste situatie

- De komende periode wordt gewerkt aan een andere opbouw van de begroting, waarbij wordt onderzocht hoe beïnvloedbaarheid onderdeel wordt van de begroting zonder afzonderlijk dashboard, met de volgende uitgangspunten:
  - De raad heeft inzicht in de juiste mate van beïnvloedbaarheid van de begroting
  - Inzichtelijk is welke keuzes daadwerkelijk gemaakt kunnen worden
  - Er is meer grip op kwaliteit en continuïteit

- Voor de organisatie:
  - Minder externe afhankelijkheid
  - kennis/ervaring binnen de eigen organisatie
  - Geen extra kosten voor externe ondersteuning
  - Meer flexibiliteit en kortere doorlooptijden

Waar heeft de raad behoefte aan?

- Hoe wil de raad dat beïnvloedbaarheidsinformatie wordt gepresenteerd: *Beïnvloedbaar bedrag, mate van beïnvloedbaarheid en/of termijn?*
- Op welk niveau en in welke presentatievorm?

Voorstel beïnvloedbaarheid

- **Verkennen mogelijkheden:**
  - Beinvloedbaarheid inbedden in de begroting rekening houdend met de wensen van de raad
  - Voorbeelden en ervaringen bij andere gemeenten ophalen en mogelijkheden voor samenwerking onderzoeken
  - Streefdatum: begroting 2028

Vervolg

- In Q1 2027 bespreken voortgang in de adviescommissie Controle en Financien